

Úvod	7
1 MĚNÍCÍ SE ROLE SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA NA CESTĚ K INKLUZI VE VZDĚLÁVÁNÍ A V ŽIVOTĚ.....	9
1.1 Oborové souvislosti	12
1.2 Proměna role speciálního pedagoga	16
2 METODOLOGIE A PŘIROZENÁ HISTORIE VÝZKUMU	23
2.1 Základní parametry výzkumu	25
2.2 Charakteristika výzkumného souboru a průběh sběru datového materiálu, etika	28
3 ROLE SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA OČIMA SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA	31
3.1 Očekávání kladená na speciálního pedagoga	35
3.1.1 Očekávání s pozadím pasivity, posílení odkázanosti, riziko odložení	37
3.1.2 Očekávání spojená s aktivizací, spoluprací – posilování samostatnosti členů cílových skupin	41
3.1.3 Prakticky laděná očekávání – vzdělávání a spokojenost dětí, potřeba úlevy	43
3.1.4 Nerealistická očekávání	44
3.1.5 Očekávání jako překážka spolupráce	47
3.1.6 Očekávání jako podpora spolupráce	49
3.2 Speciální pedagog v roli tlumočnicka	51
3.2.1 Zasvěcení jako specifická zkušenost speciálního pedagoga	52
3.2.2 Záběr role tlumočnicka	54
3.2.3 Speciální pedagog v roli mediátora, prostředníka	64
3.3 Rozmanité nároky na odbornost speciálního pedagoga: Specialista, nebo univerzální odborník?	68

4 ZÁVĚRY A DISKUSE	77
4.1 Ad Očekávání kladená na speciálního pedagoga	79
4.2 Ad Speciální pedagog v roli „tlumočnicka“	81
4.3 Ad Rozmanité nároky na odbornost speciálního pedagoga: Specialista, nebo univerzální odborník?	83
4.4 Závěrečné shrnutí	85
Závěr	87
Seznam použité literatury	89
Seznam schémat a tabulek	93
Jmenný rejstřík	95
Věcný rejstřík	97

Table of Contents

Introduction	7
1 CHANGING ROLE OF SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS TEACHER ON THE ROAD TO INCLUSION IN EDUCATION AND LIFE...	9
1.1 Field context	12
1.2 Transforming the role of the special educational needs teacher	17
2 RESEARCH METHODOLOGY AND NATURAL HISTORY	23
2.1 Basic research parameters	25
2.2 Characteristics of the research population and the course of data collection, ethics	28
3 THE ROLE OF THE SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS TEACHER THROUGH THE EYES OF A SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS TEACHER	31
3.1 Expectations placed on the special educational needs teacher	35
3.1.1 Expectations with a background of passivity, reinforcement of dependency, risk of postponement	37
3.1.2 Expectations related to activation, cooperation—boosting the autonomy of members of target groups	41
3.1.3 Practical expectations—children’s education and satisfaction, need for relief	43
3.1.4 Unrealistic expectations	45
3.1.5 Expectations as a barrier to collaboration	47
3.1.6 Expectations as a support for cooperation	49
3.2 SEN teacher in the role of interpreter	52
3.2.1 Being wise as a specific skill of a SEN teacher	53
3.2.2 The scope of the role of interpreter	55
3.2.3 SEN teacher in the role of mediator/facilitator	65
3.3 Diverse demands on the expertise of a SEN teacher: specialist or generalist?	69

4 CONCLUSIONS AND DISCUSSION	79
4.1 Expectations from the SEN teacher.....	81
4.2 SEN teacher in the role of “interpreter”.....	83
4.3 Diverse demands on the expertise of a SEN teacher: specialist or generalist?	85
4.4 Final summary.....	88
 Conclusion	 90
 Bibliography	 91
List of diagrams and tables	95
Name index	97
Subject index	99